

Møte for lukkede dører
lørdag den 7. juni 1952 kl. 10

President: Johan Wiik.

Dagsorden:

1. Innstilling fra utenriks- og konstitusjonkomiteen om kjøp av eiendommer på Svalbard og Jan Mayen (innst. S.A.).
2. Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om kjøp av The Scottish Spitsbergen Development Ltds. eiendommer og rettigheter på Svalbard (innst. S.E.).
3. Innstilling fra finans- og tollkomiteen om bestemmelser om reguleringsavgift og tilskott ved eksport fra herdingsfabrikkene av fettstoffer i 1952-53 og ved fabrikkenes mottakelse av hvalolje (innst. S.D.).
4. Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om regler for oppgjør mellom Noregs Sildesalslag og Prisreguleringsfondet for sild. Bestemmelser om prisregulering for sildemel- og sildoljefabrikkene (innst. S.F.).
5. Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om prisregulering ved utførsel av frossen stor- og vårsild og ved utførsel av iset stor- og vårsild av 1952-års produksjon (innst. S.G.).
6. Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om prisregulering ved utførsel av saltet stor- og vårsild av 1952-års produksjon (innst. S.H.).
7. Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om forskjellige avgifts- og tilskuddsbestemmelser vedrørende sildolje og produkter av sildolje (innst. S.J.).
8. Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om prisregulering for formel av fisk og fiskeavfall av 1952-års produksjon (innst. S.K.).
9. Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om prisregulering ved utførsel av frossen fisk og frosne fiskeprodukter av 1952-års produksjon (innst. S.L.).
10. Innstilling fra militærkomiteen om kaptein Halvor Gudmundsens begrunnelse for sin avskjedssøknad (innst. S.M.).

Etter forslag av presidenten besluttetes enstemmig:

1. Møtet holdes for lukkede dører.

2. Regjeringens medlemmer og de i forr.ord. § 54 nevnte funksjonærer gis adgang til møtet.

Likeså gis adgang til møtet, etter anmodning fra Industridepartementet, for så vidt angår sak nr. 1 og 2: Dr. Anders Orvin, Norsk Polarinstitut, byråsjef Høeg-Omdal og sekretær Otto Chr. Hagemann, Industridepartementet.

Presidenten: Da de to første saker på sett og vis har en viss sammenheng, vil presidenten referere dem under ett.

Sak nr. 1.

Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om kjøp av eiendommer på Svalbard og Jan Mayen (innst. S.A.).

Sak nr. 2.

Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om kjøp av The Scottish Spitsbergen Development Ltds. eiendommer og rettigheter på Svalbard (innst. S.E.).

Klippenvåg (komiteens ordfører): Innstillingen for den første sak er på en måte delt i to. Den første del gjelder kjøp av Birger Jacobsens eiendom på Jan Mayen. Saken ble behandlet av Stortinget den 23. juni i fjor, og det som gjør at det kommer tilbake nå, er at selgerne, d.v.s. Birger Jacobsens arvinger, ikke har godtatt det tilbud som Stortinget fant å kunne gi i fjor, nemlig kr. 100 000. Arvingene har overfor sin advokat, høyesterettsadvokat Torstensen, antydnet at beløpet måtte forhøyes til kr. 250 000 kontakt samt provisjon til advokaten. Komiteen har ved en tidligere anledning rent uforbindtlig tatt opp dette spørsmål med advokaten, hvor man ga uttrykk for at dette var en form for - ja vi kan vel si, svartebørs, og advokaten lovet da på sin side at han skulle ta opp spørsmålet på ny med arvingene, idet dette beløpet på 250 000 kroner kanskje ikke var låst så fast at det ikke var mulighet for å få det ned. Komiteen gjorde deretter departementet oppmerksom på det som var foregått, og departementet tok opp spørsmålet med advokaten. Det resulterte i at advokat Torstensen den 6. mars 1952 meddelte at han ville tilby staten Birger Jacobsens eiendom for et beløp på 170 000 kroner plus salgsprovisjon. Dette er 80 000 kroner mindre enn det første tilbud, men 70 000 mer enn Stortinget bevilget i fjor. Etter at komiteen har drøftet saken nøye, er den kommet til at det vil være vanskelig å få presset denne kjøpesummen ytterligere ned, og komiteen foreslår enstemmig at staten kjøper eiendommen for 170 000 kroner plus salgsprovisjon mot at man får skjøte fritt for heftelser. Selve realiteten i denne sak ble jo inngående drøftet da den ble behandlet i fjor, så det skulle

være unødvendig å komme inn på den. Innstillingen er som sagt enstemmig fra komiteens side.

I samme proposisjon og foreliggende innstilling er det videre innstillet på kjøp av to eiendommer på Svalbard. Det gjelder først eiendommen Grønfjordbotn, som har tilhørt A/S Svalbard Kullgruber. Styrets formann, høyesterettsadvokat Folkvard Bugge, har tilbudt staten denne eiendom for 500 000 kroner. I proposisjonen og innstillingen er det gjort rede for verdien av eiendommen. Spørsmålet om kjøp har også vært forelagt Utenriksdepartementet, som mente det var nødvendig for Norge å sikre seg de traktateiendommer som etter hvert ble utbudt til salgs, og at også denne eiendom burde forbli norsk eiendom. Departementet har henvendt seg til Store Norske Spitsbergen Kullkompani A/S med spørsmål om dette selskap kunne tenke seg å kjøpe denne eiendom, men selskapet har svart at det ikke er interessert. Departementet spurte da om selskapet formelt kunne stå som eier hvis staten kjøpte eiendommen, og da ordnet på en slik måte at det ble ydet selskapet et rente- og avdragsfritt lån for beløpet. Det har Store Norske sagt seg enig i.

Jeg skal ikke her komme inn på de mange tilbud og mottilbud når det gjelder traktateiendom, Grønfjordbotn, men etter forhandlinger med høyesterettsadvokat Bugge, som representerte selgerne som styrets formann, er departementet kommet til at en kan være villig til å by et beløp kr. 200 000 for denne eiendom. Store Norske sier i sine uttalelser som er gjengitt i proposisjonen, at selskapet finner at det beløp som her er tilbudt, er altfor høyt, og Polarinstituttet mener at det vanskelig kan påvises å foreligge verdier for såvidt store beløp.

Den andre eiendommen det er spørsmål om å kjøpe på Svalbard, er traktateiendommen Colesbukta. Det opplyses at alle interessenter der er utlendinger, og eiendommen var skjøtet på nå avdøde journalist Lewin. Det er også gjort rede for verdien av denne eiendommen i proposisjonen.

Høsten 1947 henvendte ingeniør Lewin seg til Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelse angående salg, og antydnet dengang en kjøpesum på 200 000 dollar. Denne prisen er gått ned med tiden, og etter mange forhandlinger frem og tilbake er man blitt stående ved et beløp på kr. 300 000. For verdien av denne eiendommen gjelder det samme som for den foregående. Industridepartementet sier at

«det vil i lange tider være kull nok ved Adventdalen og Sveagruva slik at det antagelig ikke kommer til å bli satt i gang drift av staten hverken på Colesbuktfeltet eller på Grønfjordbotn i overskuelig framtid. Noen forretningsmessig verdi av betydning kan feltene ikke tillegges. Det er de politiske hensyn som har gjort at Industridepartementet finner å måtte anbefale kjøpet av eiendommen. Det kan i den forbindelse nevnes at eierne av Colesbukta vites å ha tilbudt eiendommen til de sovjetiske myndigheter såvel i mellomkrigstiden som etter krigen.»

Det fremgår også av de dokumenter som følger saken, at Sovjet har vært villig til å betale 10 000 dollar i leie av denne eiendommen for ett år.

Komiteen har i likhet med departementet vært klar over at noen forretningsmessig verdi av betydning kan disse feltene ikke tillegges. Det er også i samsvar med det som er uttalt av Norsk Polarinstitutt. Men komiteen har ut fra nasjonale og politiske hensyn sett det nødvendig at disse eiendommene forblir på norske hender, og er enstemmig om å innstille for Stortinget at de blir kjøpt av Norge.

Man skal ha klart for seg - for å si det slik - at det ikke kan være tvil om at det her har vært forsøk på å skru prisen høyest mulig opp, som følge av at situasjonen ute i verden er spendt, men det er jo noe som man må ta i betraktning. Komiteen har iallfall funnet å måtte gå med på det som her er foreslått.

Den neste saken, Innst. S.E., gjelder kjøp av noen skotske eiendommer på Svalbard. Det er i alt 4 eiendommer, og efter de uttalelser som foreligger fra Norsk Polarinstitutt, kan man si at det ved de undersøkelser som er foretatt ikke er fremkommet noe som kan bekrefte at disse eiendommer har noen høy verdi. Prisen er ansatt til kr. 500 000. Det skotske selskap som i tilfelle skulle selge dem til Norge, har latt et britisk konsulentfirma undersøke rent forretningsmessig om det ville være fornuftig å drive feltene, og firmaet er kommet til den konklusjon at det ville være en overmåde bra forretning. Men det har ikke undersøkt selve kullfeltene oppe på Svalbard, det har bygget sine beregninger på andre iakttagelser og foreliggende materiale. Polarinstituttet sier også at det ikke er kommet noe nytt frem om hva eiendommen virkelig er verd, for det ville kreve ganske grundige undersøkelser.

Dette beløpet på kr. 500 000 som Norge har tilbudt skottene for eiendommen, er blitt akseptert, dog med den tilføyelse at skottene vil ha kr. 50 000 eller 2 500 pund i tillegg til kjøpesummen, til delvis dekning av de utgifter de har hatt til konsulentfirmaet for beregningen av verdien.

Komiteen har også når det gjelder denne sak innstillet at man bør kjøpe eiendommene, og innstillingen er enstemmig fra komiteens side.

Hambro: Det er ikke stort å føye til det som sakens ordfører har sagt, annet enn å gi uttrykk for det store ubehag man føler i komiteen ved å se de systematiske forsøk på pengeutpresning overfor den norske stat som har vært drevet av en del av dem som har hatt eiendommer på Svalbard, eller som har ment seg å ha rett til eiendommer på Svalbard og Jan Mayen. Vi har holdt på med dette en rekke år nu i den ene form eller den annen. Jeg kan ikke tenke meg noen dårligere form for black-mail enn at folk prøver å presse penger ut av sin egen stat ved å si at hvis dere ikke vil betale, så selger vi til en annen stat for å skape vanskeligheter for dere. Vi har drøftet om det var noen

mulighet for å komme denne trafikk til livs. Det gjelder ikke alle de advokater det her er tale om. I komiteen har sakens ordfører sagt at advokat Torstensen tvert om har hjulpet meget til med å få skrudd fordringene ned, og det ville være ytterst uheldig om vi skulle få en annen advokat der. Men der er andre som synes å ha vært på jakt etter fordringer de kunne benytte overfor staten på den måte som man her ser.

Nu har jeg dessverre ikke hatt den tilstrekkelige tid til å gå helt i dybden med enkelte interessante spørsmål som her reiser seg. Det er skattespørsmålene når det gjelder den fortjeneste ved salg av slike eiendommer på Svalbard som man her står overfor. Jeg vet ikke - kanskje finansministeren eller arbeidsministeren vet det - hvorledes man beskatter en urettmessig gevinst ved salg av faste eiendommer på Svalbard. Når en eiendom er lik null eller så nær null som man kommer det matematisk, men av den norske stat blir betalt med en halv million kroner, så vil formodentlig i Norge meget betydelige beløp gå til skatter. Nu er altså selgerne her for en stor del utlendinger. Det er skotter, og de har hatt støtte i de ytre anstendige former av de engelske myndigheter under de forhandlinger som har vært ført.

Man vil ha lagt merke til hvis man har lest innstillingen, at når det gjelder disse eiendommer som nu selges for 500 000 kroner, sier alle de sakkyndige at det ikke er mulig å anslå noen verdi for den. Noen av dem er utvilsomt verdiløse, om de andre heter det at de er «tvilsomme». For å selge disse eiendommer for en halv million kroner, forlanger man dessuten et tillegg på henimot 90 000 kroner for beregninger og undersøkelser av disse felter. Hvis man skulle benytte en slik tariff i Norge, tror jeg man ville komme i konflikt med enkelte av straffelovens bestemmelser.

Vi har i komiteen lagt meget vekt på å få bragt på det rene om det nu i en nær fremtid vil være flere saker av denne art, og så vidt vi har kunnet finne ut under konferanser med representanter for sakkyndigheten her, er det ikke noe antall fordringer på Svalbard som vil kunne presses inn på staten når man har overtatt disse. Men når det gjelder Svalbard og Jan Mayen er man aldri sikker, etter de mange år vi har hatt på å drive disse forhandlinger, som ikke alltid har vært kronet med hell. Høyesterett underkjente i sin tid det som var gjort med Birger Jacobsens eiendom på Jan Mayen den gang. Men jeg vil be om at man ikke viser en altfor stor imøtekommenhet. Jeg tror at man meget lett vil risikere at det dannes syndikater av de interesserte, som når de får staten til å betale for en slik fordring, undersøker om de ikke kunne tilveiebringe andre fordringer, mer eller mindre fiktive, for selv om en fordring ikke skulle være juridisk holdbar, vil den formodentlig alltid ha en viss salgsverdi hvis man truet med å gå til de sovjetske myndigheter med den.

Så vidt vi har kunnet bringe på det rene under de konferanser vi har hatt med utenriksministeren og med

representantene for polarkyndigheten, er det ikke noen utveier til å ramme disse folkene. Hvis man først finner at hensynet til nasjonale interesser gjør det nødvendig å kjøpe, så må man altså kjøpe. Vi har gått med på det enstemmig i komiteen, men, som man vil forstå, noe knurrende, og uten noen følelse av velvilje overfor de juridiske konsulenter og de selgere som her har opptrådt. Og jeg vil be om, hvis der skulle oppstå noen friksjoner under avviklingen, at man ikke viser de skotske eiere noen som helst art av imøtekommenhet, selv om de har vært støttet av myndigheter i London. Etter min mening har de ikke krav på det, de har krav på noe helt annet. Og hvis der finnes noen mulighet for å ramme ad skatteteknisk eller annen vei dem som her får en helt urettferdig gevinst, vil jeg be om at man overveier det spørsmål og ser om det er noen mulighet for det.

Moseid: Jeg har ikke noe vesentlig å føye til den utmerkede redegjørelse som sakens ordfører har gitt. Og jeg er også enig i de kritiske bemerkninger som hr. Hambro har gjort. De kan være vel begrunnet. Jeg skal derfor ikke komme inn på den siden, eller de sidene ved saken. Det som jeg har lyst til å uttale noen ord om, det er at vi ikke skal lukke øynene for at vi selv er ansvarlige for at vi nå må betale en høyere pris enn vi burde ha gjort om vi hadde benyttet anledningen på et tidligere tidspunkt - hva det var all mulig oppfordring til etter min mening. Som Stortinget vil vite, hadde den norske stat tilbud om kjøp av Green Harbour for en rimelig pris, og etter min mening, som jeg også den gang fremholdt, burde man ha kjøpt de gruvene for Norge. På samme tid hadde man anledning til å kjøpe disse rettighetene her for en meget rimelig pris. Det er den ene side ved saken. Så vil jeg også gjerne si, at ganske visst er det svært usikre verdier de vi her overtar, men de er usikre i to henseender: de kan vise seg å være lite verdifulle, men dette kjøp kan også vise seg å være verdifullt for en utnyttelse i fremtiden. Og her må en se på at dette er en eiendom som har nasjonal og produksjonsmessig verdi for det lange tidsrom som vi får håpe at vårt folk kan se fremover mot. Jeg ser derfor ikke så mørkt på disse kjøpene som kanskje andre gjør. Og jeg mener, at når den tiden kommer da man har bruk for de forekomstene som her kan være, så er det håp om at det kan vise seg å være drivverdige ting. Jeg er derfor gått til behandling av denne sak i overbevisningen om at det er riktig å kjøpe her - naturligvis av de grunner som ordføreren har nevnt, og som hr. Hambro har nevnt - men også fordi jeg mener det for landet i fremtiden en gang kan få sin verdi.

Statsråd Evensen: Forhandlingene om kjøp av disse eiendommer på Svalbard har pågått gjennom mange år, og de er blitt aktualisert i høy grad etter krigen. Stortinget har tidligere i et par tilfelle gått med på at vi skulle kjøpe eiendommer, ut fra den samme vurdering som den som foreligger

i dag, selv om man er klar over at de ikke har noen aktuell økonomisk verdi i den forstand at man kan tenke på å sette drift i gang i den nærmeste fremtid. Den saken tror jeg vi skal ha klart for oss. Når det gjelder den fremtidige vurdering, holder jeg mere til den oppfatning som hr. Moseid ga uttrykk for. Selve Europas kullbeholdning og kullforsyning kan komme til å arte seg slik i fremtiden at det er av betydning å ha visse reservoarer som man kan søke utnyttet, og hvor utnyttingsmulighetene i fremtiden kan være bedre enn de er i dag. Og det har vi jo sett når det gjelder driften av de kullsekskapene vi holder på med, at de har fått større betydning etter hvert, og mulighetene er etter hvert blitt bedre, selv om det alltid er forbundet med de største vanskeligheter å drive dem.

Vi har hatt en ganske sterk pågang i departementet av dem som representerer disse interessentene, og jeg tror nok jeg tør si at når det gjelder disse Svalbard-feltene, har man hele tiden vist en meget kald skulder, og det har resultert i at disse priser er kommet ned på et nivå som ihvertfall i forhold til det som opprinnelig ble forlangt, må kunne ansees rimelig, men som kanskje, når man skal vurdere det ut fra den rent pengeøkonomiske side med henblikk på utnyttelse, kan synes urimelig. Jeg kan være enig med hr. Hambro i at når det gjelder det skotske selskap, hadde det vært rimelig at de engelske myndigheter hadde vist en større interesse om å støtte opp om vårt syn, at det kunne vært på skottenes hender uten at vi skulle betale de pengene.

Men jeg vil også nevne, at vi har hatt anledning til å få kjøpe iallfall noen av disse feltene tidligere for en meget billig penge, i begynnelsen av 30-årene. Jeg kan heller ikke holde tilbake den bemerkning, at om vi hadde lagt den samme vurdering på dette spørsmål i midten av 20-årene, da hollenderne solgte sine felter der oppe, så hadde de politiske problemer på Svalbard i dag vært av en helt annen karakter enn de er. Vi hadde ikke hatt noen politiske spørsmål eller politiske problemer av den art som vi står overfor, om det var blitt vist litt mere fremsyn og litt mere romslig økonomisk vurdering i samband med et politisk perspektiv. Her er jo forholdet at på Jan Mayen er det norske interessenter. Og når det gjelder det skotske selskap, er det rene skotske interesser. Så har vi Colesbukta: Det er et internasjonalt selskap som opprinnelig tilhørte Lewin, og det har jo hele tiden vært villig til å selge til hvem som helst. Det er et internasjonalt spekulasjonsselskap, og staten har tidligere kjøpt et av Lewins felter, som da nærmest var håndgitt en annen makt.

Når det gjelder skattebestemmelsene, er det klart at om det er mulig å få disse salgsbeløpene skattlagt etter vanlige regler, så er vi meget interessert i det. Kort tror jeg man kan si det slik, at de norske selskaper i alle tilfelle blir skattlagt når det gjelder skatt til staten etter de vanlige bestemmelser for Svalbard-skatt, og kommuneskatt etter vanlige, kommunale skattebestemmelser. Finansdepartementet

antar at selskapet, det gjelder Grønfjordbotn, har plikt til å svare statsskatt til Norge av eventuell gevinst på salg av omhandlede eiendom. Det er nevnt i proposisjonen, og det er vel, slik som hele forholdet ligger an, alle sams om, at vi skal søke å få inn de skatter som det er mulig å inndrive. Men jeg tror, når det gjelder den aktuelle politiske situasjon med vurderingen av den, og også om man legger en mer langsiktig politisk vurdering inn i bildet, som jeg tror det er helt riktig å gjøre, så er det skritt vi tar riktig, selv om vi har grunn til å gi vondt fra oss overfor dem som søker å utnytte en bestemt politisk situasjon.

Finn Moe (komiteens formann): Bare et par ord. Det er jo ganske klart at man her står i en tvangssituasjon, og at eierne av de feltene som vi skal kjøpe, til en viss grad har kunnet utnytte denne situasjon til å sette en større pris på feltene enn de var verdt, la oss si før krigen, og enn de kunne ha gjort ellers, hvis ikke den internasjonale situasjon var så spent som den er.

Men på den annen side må jeg si at jeg har inntrykk av at hr. Hambro ga et visst drastisk bilde av saken. Jeg tror ikke at man her har vært utsatt for direkte utpresning i den form at noen er gått på jakt etter felter som kunne brukes til å presse den norske stat for penger, men at man her, om jeg så må si, på ekte privat-kapitalistisk maner har benyttet seg av den situasjon at markedsverdien på disse feltene for tiden er overordentlig høy. Og jeg vil si, at når man kritiserer de advokater som her forhandlet på eiernes vegne, så sterkt, skulle vel kanskje, når det gjelder en av disse eiendommene, kritikken i første rekke gå mot eierne, som vitterlig er norske.

Men det som jeg vesentlig tok ordet for, var for å si at jeg kan ikke for mitt vedkommende underskrive det som hr. Hambro sa om de norske advokater, og jeg synes det går såpass langt ut over deres profesjonelle ære og rykte som norske jurister, at jeg vil bare ha sagt fra at jeg kan ikke underskrive det som her ble sagt. Jeg gjør det særlig med henblikk på at disse kjøp skal bli offentliggjort, og da melder det seg også spørsmål om å offentliggjøre dette referat.

Hambro: Jeg tror at vi aldri tidligere har offentliggjort debatter, hvor salgsinteresser har vært diktert av hensyn til Sovjet-Russland eller noen annen stat. Det lar seg ikke gjøre, slik som de forhåndenværende forhold er. Jeg vil derfor med en gang ta et sterkt forbehold der. Jeg tror ikke det er riktig at det er svært mange norske interessenter. Vi fikk jo tvert imot den beskjed at arvingene i Birger Jacobsens bo, som det her var tale om, var praktisk talt alle utlendinger, eller bosatt i utlandet. Det er bare et par som er bosatt i Norge.

Hva advokatene angår, så har de handlet som advokater alltid pleier å handle, til ivaretagelse av sine klienters

tarv. Jurister kritiserer ikke det. Vi som ikke er jurister, vi kan av og til være tilbøyelige til å kritisere selve arten av de interesser som juristene pliktmessig ivaretar. Etter norsk rettsoppfatning, som vi alle kjenner, har alle krav på en forsvarer. Selv den mest opplagte forbryter har krav på en forsvarer. Kan han ikke få det på annen måte, blir en oppnevnt av det offentlige. Man kritiserer selvsagt ikke den jurist som gjør det, særlig ikke når han er offentlig oppnevnt. Men på den annen side må enhver borger ha anledning til å si at han foretrekker en som veier de moralske beveggrunner hos sine klienter, før han frivillig påtar seg en sak.

Utenriksminister Lange: Til spørsmålet om offentliggjørelse eller ikke vil jeg ganske kort bare ha uttalt at det kan vel ikke være noen ting i veien for at Stortingets vedtak hvor det gjelder kjøp av eiendommen på Jan Mayen, med en gang blir offentliggjort. Hva angår de andre vedtakene kan det vel overveies mellom presidentskapet og departementene hva man kan offentliggjøre av disse. Derimot vil jeg allerede nå ha sagt at jeg for min del ikke tror det er tilrådelig at den debatt som her har vært ført, blir offentliggjort.

Moseid: Jeg er for min del sterk tilhenger av offentlighetsprinsippet i det hele, men i denne sak vil jeg slutte meg helt ut til hva den ærede utenriksminister har fremholdt. Jeg tror ikke debatten bør offentliggjøres.

Presidenten: Presidenten vil da referere komiteens innstillinger til sak nr. 1 og sak nr. 2 (Innst. S.A. og innst. S.E.).

Komiteen hadde innstillet under innst. S.A.:

Stortinget samtykker i at det av bevilgningen for 1951-52 under kap. 1009, Tilfeldige utgifter i alminnelighet

1. brukes kr. 170 000, pluss et beløp på kr. 4 000 til dekning av salgsomkostninger til kjøp av Birger Jacobsen's eiendom på Jan Mayen mot skjøte fritt for heftelser.
2. ytes et rente- og avdragsfritt lån på kr. 204 000 til Store Norske Spitsbergen Kullkompani A/S til innkjøp av eiendommen Grønfjordbotn på Svalbard, og
3. ytes et rente- og avdragsfritt lån på kr. 300 000 til Store Norske Spitsbergen Kullkompani A/S til innkjøp av eiendommen Colesbukta på Svalbard.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstillet under innst. S.E.:

Stortinget samtykker i at det av bevilgningen for 1951-52 under kap. 1009, Tilfeldige utgifter i alminnelighet, brukes kr. 550 000 til kjøp av The Scottish Spitsbergen Development Ltd.'s eiendommer og rettigheter på Svalbard.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Presidenten foreslår for innst. S.A.s vedkommende at innledningen og punkt 1 i vedtaket, som angår eiendommen på Jan Mayen, blir offentliggjort. Videre foreslår presidenten at presidentskapet i samråd med departementet treffer avgjørelse om offentliggjørelse av proposisjonen, innstillingen og debatten. Presidenten går da ut fra, når offentliggjørelse skjer etter samråd mellom presidentskapet og Regjeringen, at mulige uheldige uttrykk som er brukt i debatten, kan gå ut.

Statsråd Evensen: Jeg er selvfølgelig enig i dette vedtak om at presidentskapet får denne fullmakt. Men personlig mener jeg at man i denne sak bør innskrenke offentliggjørelsen til det som er strengt tatt nødvendig, nemlig de stortingsvedtak som det er nødvendig å ha adgang til å benytte offentlig i forbindelse med korrespondanse, tinglysing etc. Det øvrige mener jeg foreløpig bør ligge i aktene.

Moseid: Jeg er enig med industriministeren i at det ikke er noen grunn til å offentliggjøre mer enn det som er strengt nødvendig, og jeg vil henstille til presidentskapet å begrense den bemyndigelse som er søkt fra Stortingets side, til det.

Presidenten: Etter en slik anmodning må vel presidenten gå med på at en offentliggjørelse av debatten ikke skjer. - Ingen innvending er kommet, det betraktes som bifalt.

S a k n r . 3 .

Innstilling fra finans- og tollkomiteen om bestemmelser om reguleringsavgift og tilskott ved eksport fra herdingsfabrikkene av fettstoffer i 1952-53 og ved fabrikkenes mottakelse av hvalolje (innst. S.D.).

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 27 for 1952 - om bestemmelser om reguleringsavgift og tilskott ved eksport fra herdingsfabrikkene av fettstoff i 1952-53 og ved fabrikkenes mottakelse av hvalolje - legges ved protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

S a k n r . 4 .

Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om regler for oppgjør mellom Noregs Sildesalslag og Prisreguleringsfondet for sild. Bestemmelser om prisregulering for sildemel- og sildoljefabrikkene (innst. S.F.).

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 21, 1952 - om regler om oppgjør mellom Noregs Sildesalslag og Prisreguleringsfondet for sild og Bestemmelser om prisregulering på sildemel og sildoljefabrikkene - legges ved protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

S a k n r . 5 .

Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om prisregulering ved utførsel av frossen stor- og vårsild og ved utførsel av iset stor- og vårsild av 1952-års produksjon (innst. S.G.).

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 29 for 1952 - vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 6.

Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om prisregulering ved utførsel av saltet stor- og vårsild av 1952-års produksjon (innst. S.H.).

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 43 (1952) - vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 7.

Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om forskjellige avgifts- og tilskuddsbestemmelser vedrørende sildolje og produkter av sildolje (innst. S.J.).

Komiteen hadde innstillet:

Stortingsmelding nr. 57 - 1952 - Forskjellige avgifts- og tilskuddsbestemmelser vedrørende sildolje og produkter av sildolje legges ved protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 8.

Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om prisregulering for formel av fisk og fiskeavfall av 1952-års produksjon (innst. S.K.).

Komiteen hadde innstillet:

Stortingsmelding nr. 56 - 1952 - Bestemmelser om prisregulering for formel av fisk og fiskeavfall av 1952-års produksjon legges ved protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Sak nr. 9.

Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om prisregulering ved utførsel av frossen fisk og frosne fiskeprodukter av 1952-års produksjon (innst. S.L.).

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 55 (1952) vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 10.

Innstilling fra militærkomiteen om kaptein Halvor Gudmundsens begrunnelse for sin avskjedssøknad (innst. S.M.).

Komiteen hadde innstillet:

Kaptein Halvor Gudmundsens begrunnelse for sin avskjedssøknad gir ikke anledning til noen forføyning fra Stortingets side.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Protokollen ble deretter opplest uten å foranledige noen bemerkning.

Møtet hevet kl. 10.50.